

KLUIT 2020/2021

Jaarverslag

Coöperatieve vereniging Kluit UA

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Externe communicatie	4
3. Gemeente	5
4. Permacultuur	6
5. Intern communicatie	8
6. Bouw	10
7. Financiën	12
8. De toekomst	13

1. Inleiding

In het najaar van 2020 presenteerden wij een jaarverslag over het eerste jaar van coöperatie Kluit. Inmiddels zijn we een jaar verder en enkele ervaringen rijker. Tijd voor een verslag van het tweede jaar. 2020 is voor iedereen een bijzonder jaar geweest, dat geldt ook voor ons als Kluit. We stonden in de startblokken om diverse open dagen te organiseren, gezamenlijk tijd met elkaar door te brengen in ons gemeenschappelijke huisje, mee te helpen aan het festival 'Van het kassie naar de schuur', deel te nemen aan andere buurtactiviteiten zoals de 2-jaarlijkse Wilgenknot dag... Maar helaas gooide het coronavirus roet in het eten van al deze plannen.

Tijd voor een andere aanpak dus. Open dagen maakten plaats voor het gebruik van sociale media en het geven van 1-op-1 rondleidingen aan de vele mensen die tijdens wandelingen of fietstochten langs Kluit kwamen, met elkaar in het gemeenschappelijke huisje zitten werden gesprekjes op afstand in onze tuinen (en veel werken in die tuinen, waardoor de groene ontwikkeling van Kluit een boost gekregen heeft) en het verdiepen van het contact met de burens vond niet plaats tijdens een festival of een wilgenknotdag, maar tijdens de vele ommetjes die we allemaal maakten in onze omgeving. We pasten ons kortom aan en maakten er net zoals iedereen het beste van. En doordat we meer tijd en aandacht voor alles hadden, merkten we dat we heel veel geluk hebben om op zo'n prachtige plek te mogen wonen.

Ondertussen ontwikkelden we Kluit rustig door. Iedere maand een vergadering, een opruimochtend, tussendoor overleg (op afstand), we stonden zeker niet stil. Zoals wij in ons vorige jaarverslag al uitlegden, wordt van iedere bewoner een bijdrage aan de werkzaamheden op Kluit verwacht. Deze werkzaamheden zijn gebundeld in zogenaamde 'focusgroepen': Interne communicatie, Externe communicatie, Contact gemeente, Permacultuur, Bouw en Financiën.

De focusgroepen hebben een volledig mandaat van alle bewoners om de taken waar zij zich op richten naar eigen goeddunken uit te voeren. Ook heeft elke

focusgroep een eigen budget en stelt zij een begroting op voor het volgende jaar. Knelpunten worden besproken in de gezamenlijke vergadering. Ook kunnen de focusgroepen assistentie vragen van de andere bewoners.

Het jaarverslag dat op de volgende pagina's te lezen valt is opgebouwd vanuit de verschillende focusgroepen.

2. Externe communicatie

We stellen onszelf en het terrein open voor geïnteresseerden, omdat we andere mensen willen laten zien hoe we leven en omgaan met duurzaamheid. Door de ervaringen die we als Kluit opdoen te delen, willen we dat de weg voor tiny dromers naar toekomstige Tiny- House-communities makkelijker wordt. Daar komt bij dat we gemeenschapszin belangrijk vinden, en we geloven dat een goede band met de burens en omgeving zorgen voor een prettige leefomgeving. We zetten ons daarom actief in om goed contact te onderhouden met onze omgeving.

2.1 Open dag

Met meer dan 250 bezoekers en veel positieve reacties, was de open dag in 2019 een groot succes. We keken er dan ook heel erg naar uit om dit een vervolg te geven, maar vanwege corona hebben we onze plannen voor een open dag helaas meerdere malen moeten annuleren. De volgende open dag staat gepland op 19 september 2021. Hopelijk gooit corona deze keer geen roet in het eten!

Om toch een kijkje in ons (tiny) leven te kunnen geven zijn er leuke video's gemaakt waarin bewoners een rondleiding geven door hun huisje. Deze worden een-voor-een via sociale media gedeeld.

2.2 (Sociale) media

Dit jaar hebben we ons erop gericht ons bereik via sociale media te vergroten. Intussen hebben we ook een Instagrampagina. Zowel daar als op Facebook worden met grote regelmaat inkijkjes gegeven in ons leven. Daarbij staat centraal dat we geïnteresseerden willen inspireren en betrekken.

Volg ons op Facebook

Volg ons op Instagram

Volg ons op Youtube

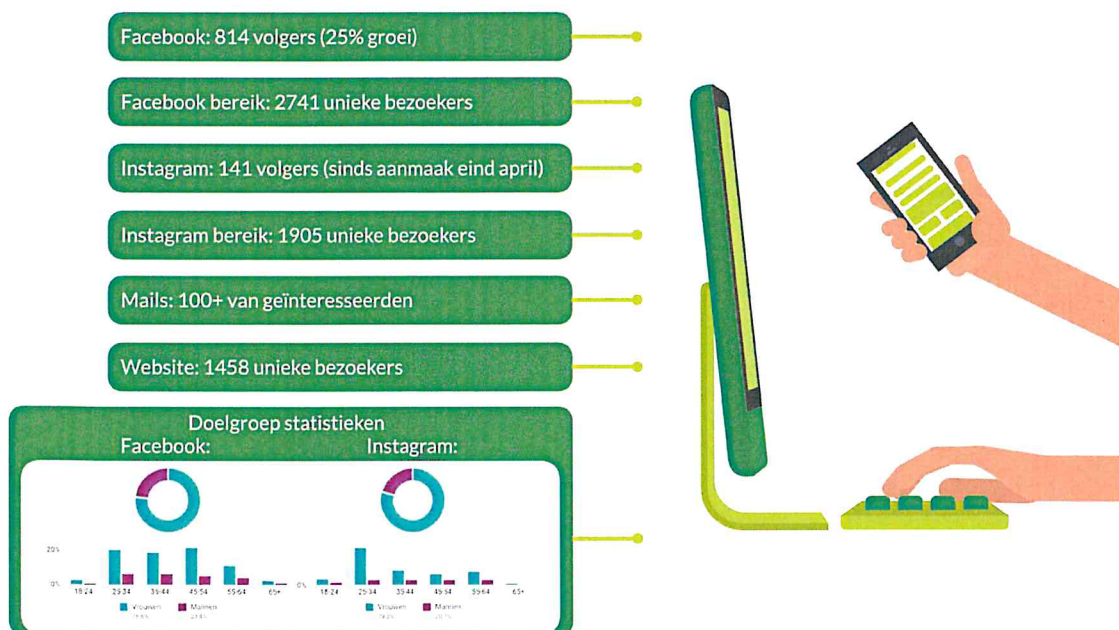

2.3 Delen van kennis

We hebben gemerkt dat er veel interesse is in 'Tiny Living'.

- Veel (met name jonge) mensen vragen ons om advies om hun Tiny House droom te verwezenlijken
- Vaak wordt ons gevraagd of er nog een woonplek op Kluit beschikbaar is.
- We worden regelmatig benaderd door communities die nog in een startfase zitten en om ons advies vragen.
- We hebben meerdere malen studenten (met name van TU-Delft) kunnen helpen met hun onderzoek naar tiny living en/of duurzaamheid

3. Contact Gemeente

Zoals bekend is het Tiny-House-project een pilotproject in samenwerking met de gemeente Midden-Delfland. Daarvoor zijn afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in een gebruikersovereenkomst. De focusgroep Gemeente informeert en adviseert de leden van Kluit over deze afspraken. Ook voeren de leden van de focusgroep de jaarlijkse evaluatiegesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente.

3.1 Evaluatiegesprek

Het eerste evaluatiegesprek met de heer Mostert, die de gemeente Midden-Delfland vertegenwoordigde, is zeer positief verlopen. Naar aanleiding van het eerste jaarverslag zijn alle onderwerpen die op de pilot betrekking hebben aan bod gekomen en was de conclusie dat de pilot positief en volgens plan verloopt. De heer Mostert krijgt regelmatig verzoeken om informatie en positieve reacties van andere gemeenten.

Tijdens de evaluatie konden we een misverstand de wereld uit helpen. Bij sommige mensen had het idee postgevat dat het bedrag dat de leden van Kluit aan de gemeente betalen een soort huur is. Daar kwam een wat neerbuigende bejegening uit voort in de trant van: “ze betalen al zo weinig huur en nu vragen ze toch zoveel tijd en inzet van de gemeente”. Wij kwamen gezamenlijk tot de conclusie dat de bruikleenvergoeding niet gezien kan worden als huur. Alle Tiny-House-bewoners zijn immers eigenaar van hun woning en hebben daar fors in geïnvesteerd. De bruikleenvergoeding kan beter vergeleken worden met de, door gemeenten gevraagde, erfpacht. Zo beschouwd is het bedrag dat door de leden aan de gemeente betaald wordt heel reëel.

3.2 Verlichting

In de loop van het jaar heeft de focusgroep de gemeente verzocht om verlichting aan te mogen brengen op het terrein. Toestemming hiervoor is niet verleend omdat er twijfels waren over de duurzaamheid van het verlichtingsplan. Een duurzamer oplossing bleek echter dusdanig kostbaar te zijn dat het niet verantwoord is om hiervoor te kiezen, met name omdat het tijdsbestek van bewoning waarvoor garantie is gegeven te kort is. Dit gegarandeerde tijdsbestek is regelmatig een blokkade voor het doen van investeringen en wellicht een punt van aandacht in de komende evaluatie(s).

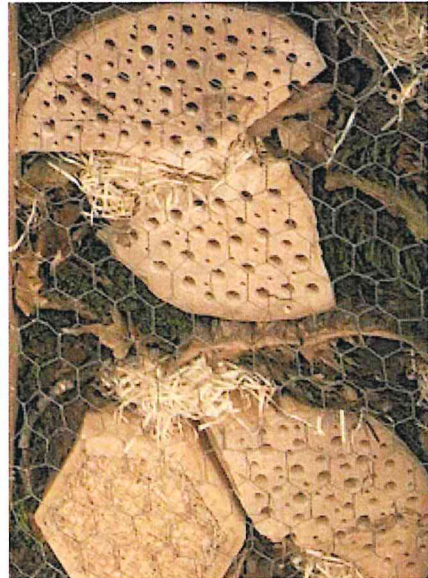
4. Permacultuur

Het groen op Kluit geeft ons veel woonplezier en brengt ons samen. In het verrijken van het landje kunnen we daarnaast onze duurzame ambities kwijt.

Op Kluit werken we volgens de principes van de permacultuur. Dat houdt in dat we uitgaan van wat de natuur ons brengt en dat we minimaal ingrijpen. We zorgen voor diversiteit in de tuin, zodat planten en dieren van elkaar kunnen profiteren. Hierdoor hebben we bijvoorbeeld geen bestrijdingsmiddelen of kunstmest nodig.

4.1 Biodiversiteit

Vanaf het moment dat we met onze huisje aan de Woudselaan kwamen te wonen, hebben we ons ingezet om de bodem en de natuur op het stukje land waar we staan te verrijken en hebben we geprobeerd de biodiversiteit te vergroten. We hebben boompjes en struiken geplant als schuilplaats voor de vogels, we hebben bloemen gezaaid voor de bijen en hommels en we hebben ook plekken met rust gelaten om de de natuur zijn gang te laten gaan. Dit zou rommelig kunnen ogen, maar doordat we de paden strak maaien oogt het geheel verzorgd en heel kleurrijk.

We proberen allerlei technieken uit om de natuur te verrijken. We hebben takkenrillen aangelegd en egelburchten geplaatst, we hebben insectenhôtels gemaakt, we hebben een drinkplaats voor de vogels en insecten gemaakt, we hebben een wormenhotel, een bokashi emmer (composteren dmv fermentatie) en we hebben op verschillende plekken de bodem gezond gemaakt, door gebruik te maken van 'Lasagne gardening'; daarbij leg je in het najaar allerlei organische materialen in lagen (gras, bladeren, stro) op elkaar en heb je in het voorjaar een gecomposteerde bodem om in te tuinieren.

4.2 Moestuin

Dit was het eerste jaar dat we de volledige moestuin in gebruik namen. In de winter hebben we met elkaar geïnventariseerd waar we behoefte aan hadden en daarop gebaseerd hebben we een zaaiplan gemaakt. Op iedere vrijdag is er een moestuin-middag waarbij iedereen die zin heeft in de moestuin komt werken. De moestuin werkt als een verbindend element op Kluit, zowel door het samen eraan werken als door met elkaar te genieten van de oogst.

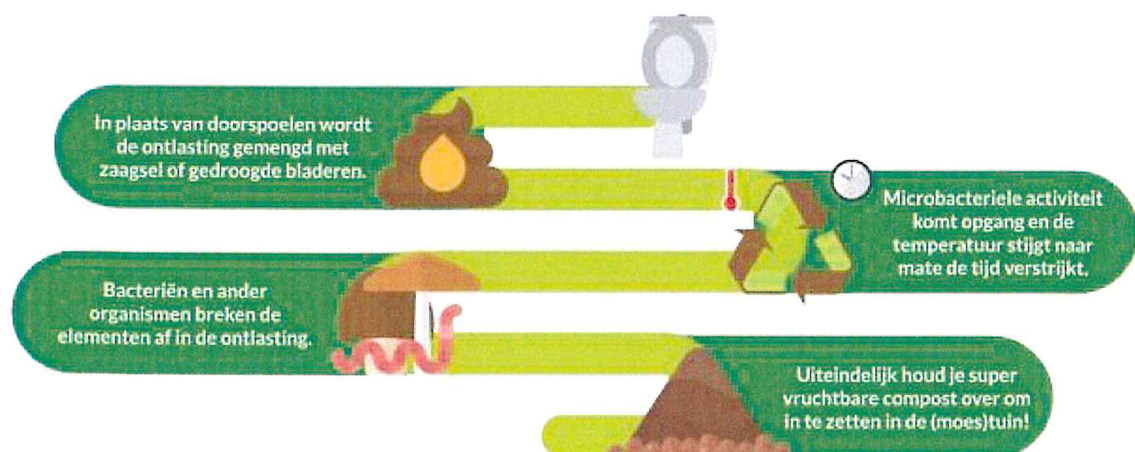
4.3 Kippen

Wij houden meerdere kippen op ons terrein. Zij geven ons verse eitjes en helpen door hun gescharrel mee aan een gezonde bodem.

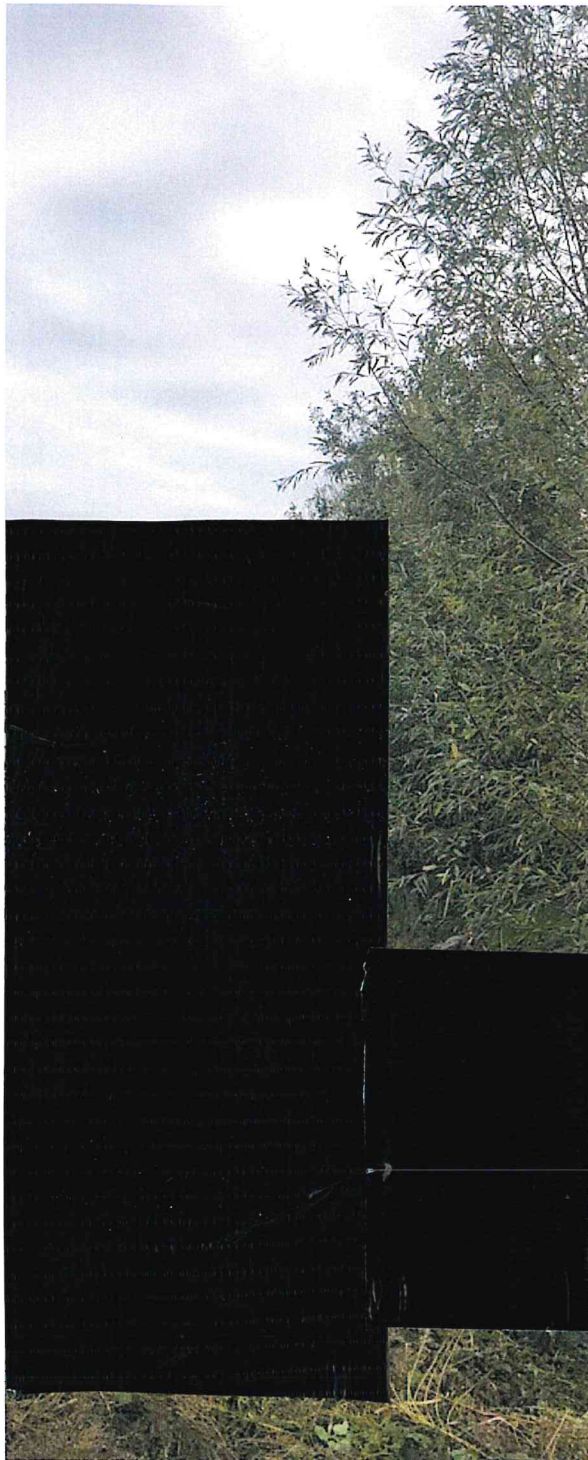

4.4 Composthopen

Meerdere huisjes op Kluit hebben een composttoilet. Dit maakt het mogelijk om zelf compost te maken. Het ontwikkelen van goede compost kost wel wat tijd. Onze compost is daarom nu nog niet bruikbaar, maar we kijken allemaal uit naar wanneer dit wel zo ver is. Ook maken we compost van groenafval. Er zijn dus twee composthopen.

5. Interne communicatie

Inmiddels zijn we een jaar rijker in onze ervaringen met het samenleven in een Tiny-House-community. We merken dat een prettige manier van samenleven staat of valt bij een goede, open, manier van communiceren. We hebben elkaar beter leren kennen, waardoor er nog meer wederzijds respect is, en hebben geleerd elkaar direct aan te spreken bij irritaties. Hiermee voorkomen we een vervelende sfeer en zorgen we voor een veilig leefklimaat. De focusgroep Interne Communicatie versterkt dit doel door onder andere onze maandelijkse vergaderingen, het navolgen van het Huishoudelijk Reglement, de maandelijkse opruimochtend, diverse visie-gesprekken, maar ook door het organiseren van sociale, informele activiteiten.

5.1 Nieuwe medebewoners

De grootste uitdaging van het afgelopen jaar binnen onze groep was het vertrek van het gezin dat op 12d woonde. Na veel wikken en wegen hebben zij in het najaar van 2020 besloten om terug te verhuizen naar Noordwijk, daar waar al hun familie en vrienden woonden. Na een intensief en zeer zorgvuldig proces heeft er een leuk stel hun plaats ingenomen. Dit was een zeer leerzaam proces, wat ons veel tijd gekost heeft, maar ook veel kennis en ervaring, en leuke nieuwe medebewoners heeft opgeleverd. Inmiddels wonen we alweer 9 maanden samen in de nieuwe groepssamenstelling. We kunnen zeggen dat het onderling contact erg goed verloopt en dat iedereen tot grote tevredenheid onderdeel uitmaakt van de groep.

6. Bouw

Focusgroep bouw is verantwoordelijk voor de gezamenlijke bouwwerken, hekwerken en voorzieningen op Kluit. Het grootste aandachtspunt is het onderhoud aan deze gezamenlijke voorzieningen. Als er een additie of verandering in deze voorzieningen nodig is, wordt dit in een vergadering voorgesteld en besproken. Het is aan focusgroep bouw om dit te realiseren.

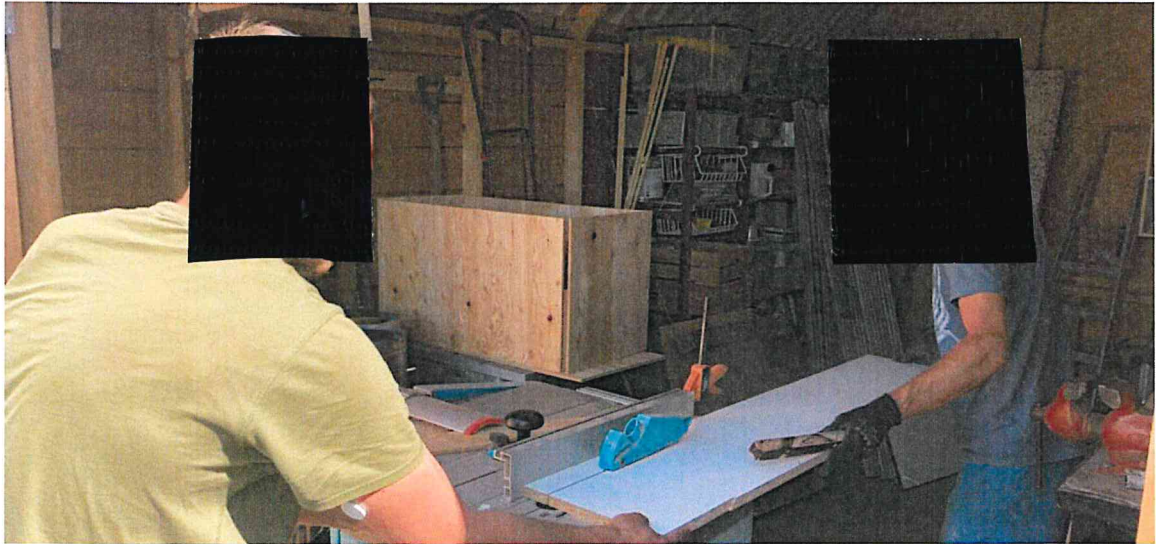
6.1 De Stek

Het tweede jaar zijn er voor focusgroep bouw wat minder grootschalige projecten geweest. Dit jaar stond in het teken van het afbouwen van de Stek (het gemeenschappelijke huisje in het midden van het landje). Deze was aan het einde van het eerste jaar constructief helemaal af. We zijn vooral binnen aan de slag gegaan met het maken van het meubilair. De zeshoekige tafel die omhoog te takelen is staat centraal in deze ruimte. We hebben meerdere kasten gemaakt en neergezet of opgehangen. Om hier spullen van de keuken en gezamenlijk gedeelde spullen in kwijt te kunnen. De hoekbank die we gemaakt hebben kunnen we ook gebruiken als opbergruimte. Hierin staat het voer voor de kippen en grote apparaten. De verdere aankleding is ook goed verzorgd en de ruimte voelt als een tweede (of eerste) huiskamer aan.

6.2 De klusschuur

Op het landje stond het dit jaar in het teken van opruimen en bijhouden. De meeste mensen hebben dit jaar ook veel aan hun eigen huis geklust en hiervoor veel gebruik gemaakt van de klusschuur. Er zijn dit jaar een hoop toevoegingen gedaan aan deze ruimte. Het is een fijne ruimte geworden om creatief bezig te zijn of om lekker te gaan klussen. Elke maand ruimen we de Kluit en de gezamenlijke ruimtes op. Dit is een goede gewoonte geworden.

6.3 Voorzieningen

De voorzieningen op Kluit zijn dit jaar ook meerdere keren veranderd en onderhouden. Het helofytenfilter hebben we voor het eerst moeten kortwieken en de leidingen zijn doorgespoten. Tijdens de strenge vorst dit jaar is er geen bevroering van de leidingen geweest. De stroomvoorziening is heringedeeld zodat we volgend jaar op een lagere aansluiting kunnen. We verbruiken minder stroom dan in eerste instantie gedacht en dat is een positieve ontwikkeling. De acht huisjes die op het net zijn aangesloten hebben in de toekomst een aansluiting van 3x50A. Een moderne woning die niet met gas wordt verwarmd heeft meestal een 3x35A aansluiting.

6.4 Blik vooruit

Met een vooruitzicht op volgend jaar hebben we al een aantal klussen die we willen doen. Een omheining maken voor de rolcontainers zodat dit er fraaier uit ziet. De keuken en houtkachel volledig afmaken in de stek zodat we daar gezamenlijk kunnen gaan eten. Volgend jaar zal ook in het teken staan van groot onderhoud en veel kleine toevoegingen of aanpassingen. De inrit van Kluit mogen we naar onze zin invullen en hier zal ook het een en ander komen, bijvoorbeeld een insectenhotel.

7. Financiën

De focusgroep financiën houdt zich bezig met de zakelijke kant van Coöperatie Kluit. Denk hierbij aan het opstellen (en handhaven) van de begroting, het doen van belastingaangiftes en natuurlijk de financiële boekhouding. Aangezien Kluit gebruik maakt van een gezamenlijke water- en elektra-aansluiting is het ook zaak om ieders verbruik nauwkeurig te monitoren zodat we de water- en energierekening eerlijk kunnen verdelen. Dit zorgt ook voor leuke inzichten in hoe energiezuinig een Tiny House is in vergelijking met reguliere bouw.

7.1 Van groot naar klein

Laten we groot beginnen, in 2015 hebben de Verenigde Naties (VN) “17 Sustainable Development Goals”¹ geformuleerd. Een groot deel van deze doelen zijn gericht op duurzaamheid en het bestrijden van de klimaatverandering. Hoe verhouden deze grootschalige doelen zich tot onze Tiny-House-community? In vier stappen is ieder huishouden in Nederland verbonden met deze doelen. Je huis is onderdeel van een gemeente, de gemeente is weer onderdeel van een provincie, de provincie is onderdeel van Nederland en Nederland is onderdeel van de “Sustainable Development Goals” van de VN.

Hoe gaan we voldoen aan deze doelen? Dat is een grote uitdaging voor de hele maatschappij, waar we in dit jaarverslag geen antwoord op kunnen geven. Tiny Houses alleen zijn ook zeker niet de oplossing. Toch willen we aan de hand van cijfers graag laten zien dat we op bescheiden niveau wel een mooie bijdrage leveren. We laten hier alleen de elektra en water data zien, omdat onze CO² uitstoot moeilijk te meten is.

7.2 Water

Nibud publiceert elk jaar data over het gemiddelde water-, elektra-, en gasverbruik van huishoudens in Nederland². Hieruit blijkt dat het gemiddelde eenpersoonshuishouden 46 m³ water per jaar verbruikt en een tweepersoonshuishouden 93 m³.

Dit kunnen we vergelijken met het watergebruik binnen onze Tiny-House-community³:

huishouden	tiny house	m ³ /jaar	% van gemiddeld verbruik	x beter dan gemiddeld
eenpersoons	12C	5,4	12%	8,7
	12E	10,3	22%	4,5
	12F	7,8	17%	5,9
	12H	8,3	18%	5,6
tweepersoons	12A	42,8	46%	2,2
	12B	24,8	27%	3,8
	12D	26,3	28%	3,5
	12G	16,3	18%	5,7
	12J	43,8	47%	2,1

Dit betekent dat een eenpersoons Tiny-House-huishouden 6,2 keer minder water verbruikt dan gemiddeld en een tweepersoonshuishouden 3,5 keer minder.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ontwikkelingssamenwerking/internationale-afspraken-ontwikkelingssamenwerking/global-goals-werelddoelen-voor-duurzame-ontwikkeling>

² <https://www.nibud.nl/consumenten/energie-en-water/>

³ 12A water: 93 [m³] / 42,8 [m³] = 2,2 keer beter

7.3 Elektra

Voor de elektrarekening moeten we een beetje meer moeite doen om het eerlijk te berekenen. Veel van onze huisjes verwarmen hun huis namelijk ook met elektriciteit. Dus moeten we de Nibud waarden voor elektra en gas bij elkaar optellen⁴. Bij de huisjes die geen elektrische verwarming gebruiken vergelijken we enkel de elektra waarden.

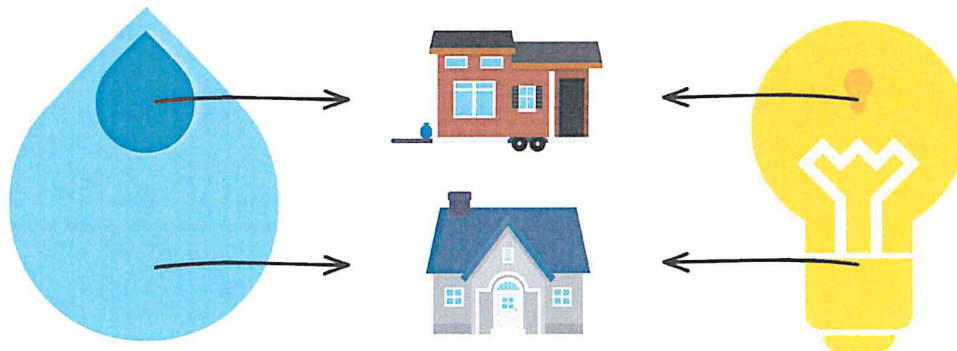
Een eenpersoonshuishouden verbruikt gemiddeld 1.810 kWh per jaar en een tweepersoonshuishouden 2.800 kWh. Het gemiddeld gasverbruik van een vrijstaande woning is 2.010 m³ per jaar.⁵

In de volgende tabel zien we de data van Kluit.

huishouden	tiny house	type verwarming	MJ/jaar	% van gemiddeld verbruik	x beter dan gemiddeld
eenpersoons	12C	elektrische kachel	4.546	6%	17,0
	12E	elektrische kachel	11.381	15%	6,8
	12F	lucht/lucht warmtepomp	zelfvoorzienend	zelfvoorzienend	zelfvoorzienend
	12H	lucht/lucht warmtepomp	2.688	3%	28,7
tweepersoons	12A	elektrische en hout kachel	8.776	19%	5,2
	12B	elektrische kachel	7.625	9%	10,6
	12D	elektrische kachel	25.270	31%	3,2
	12G	hout kachel	4.110	41%	2,5
	12J	pellet kachel	3.415	34%	3,0

Dit betekent dat een eenpersoons Tiny-House-huishouden gemiddeld 17,5 keer minder energie verbruikt en een tweepersoonshuishouden 4,5 keer minder.

7.4 Conclusie

Als we de gemiddelde waarde van alle Tiny Houses op Kluit bij elkaar optellen, dan kunnen we zeggen dat Kluit gemiddeld 4,7 keer minder water verbruikt en 9,9 keer energie efficiënter is. Zelfs het minst goed geïsoleerde huis (12D) verbruikt 3,2 keer minder energie dan het gemiddelde Nederlandse huis.

⁴ 12D elektra: (2800 [kWh / jaar] * 3,6 [MJ / kWh] + 2010 [m³] * 35,17 [MJ / m³]) / (6826 [kWh / jaar] * 3,6 [MJ / kWh]) = 3,5 keer beter

⁵ <https://www.nibud.nl/consumenten/energie-en-water/>

8. De toekomst

Ondanks dat 2020 een bijzonder jaar was, hebben we genoten van het wonen op Kluit en zijn we druk bezig geweest met het nog mooier maken van de natuur en met het leggen van nog meer contact met de mensen om ons heen. Het afgelopen jaar heeft ons veel geleerd, en we kijken er naar uit om het komende jaar nog meer te kunnen delen.

Zoals vorig jaar is dit verslag is in eerste instantie bedoeld als onderlegger voor de jaarlijkse evaluatie die met de gemeente is afgesproken. Wij zijn er na het afgelopen jaar nog meer van overtuigd dat onze manier van samenleven, zelfs in tijden van een pandemie, aansluit op de wensen van de gemeente om mensen meer met elkaar in verbinding te brengen en te laten participeren.

We blijven van mening dat Tiny Houses een flexibele en betaalbare invulling kunnen geven aan de woonbehoefte van zowel starters als doorstromers. Dit wordt gesteund door het toenemende aantal initiatieven dat er inmiddels bestaat. Zie hiervoor de kaart van Nederland op de website van Tiny House Nederland (<https://www.tinyhousenederland.nl/>).

Tijdens de evaluatie maken wij afspraken met de gemeente over de toekomst van Kluit maar wij hopen door dit pilotproject ook een bijdrage te leveren aan de toekomst van Midden Delfland.

